GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămită.

Nr. 192. Mercurĭ, 2 (14) Septemvre. 1887.

Brașovŭ, 1 Septemvre 1887.

Cestiunea bulgară se învêrtesce într'unŭ cercŭ vițiosŭ. Érășĭ se arată pe firmamentŭ steaua alianței celorŭ trei împĕrății și fără voiă ne aducemŭ aminte de Skiernievice când aflămŭ că împĕratulŭ Germaniei a sositŭ în Stettin, unde se aștéptă și Țarulŭ Alexandru III, după cum ne-au asiguratŭ chiar foile oficióse germane și că încă în cursulŭ acestei sĕptĕmânĭ ministrulŭ nostru de esterne Kalnoky va face visita obicĭnuită de tómnă prințului de Bismarck.

Temerile, ce se produseră când cu sosirea prințului de Coburg în Bulgaria, nu s'au împlinitŭ. Deocamdată celŭ puținŭ ne aflămŭ érășĭ fațâ cu o nouă stratagemă diplomatică menită de a amâna din nou soluțiunea afacerei bulgare pe timpŭ mai îndelungatŭ.

Rusia, precum scimŭ, a făcutŭ propunerea sĕ se trimétă în Bulgaria cu consêmțĕmêntulŭ puterilorŭ unŭ generalŭ rusŭ însoțitŭ de unŭ comisarŭ turcescŭ, ca sĕ facă amêndoi ordine în Bulgaria de nordŭ și Rumelia orientală. S'au schimbatŭ unŭ șirŭ de note și în cele din urmă Pórta, la stăruința prințului de Bismarck, a declaratŭ, că ea e gata a primì propunerile Rusiei ca ale sale și a le așterne puterilorŭ, mai alesŭ după ce i s'a datŭ asigurarea, că Germania le va sprijinì.

Étă dér că s'a aflatŭ mijloculŭ de a mai amâna pe câtva timpŭ soluțiunea afacerei bulgare. Acésta amânare întră și în programulŭ lui Bismarck și în acela alŭ guvernului rusescŭ. Era evidentŭ, că Rusia, după ce nu-i vine la socotélă sĕ intervină în Bulgaria cu putere armată, îșĭ va da tóte silințele spre a împedeca consolidarea interióră a Bulgariei făcêndŭ sĕ se amâne orĭce hotărîre positivă a puterilorŭ.

Incă și acum sperézâ cei din Petersburgŭ, că le va succede cu timpulŭ a rĕsturna regimulŭ de fațâ bulgarŭ și a aduce la putere partida lui Țancov, care la rêndulŭ ei va fi gata a urma ordinelorŭ, ce i se vorŭ da din Petersburgŭ.

In speranța acésta étă ce-șĭ ḍicŭ oposițiunalii bulgarĭ: Décă noi vomŭ fi representațĭ în massă în viitórea Sobraniă, atuncĭ prințulŭ de Coburg, vrêndŭ a se sprijini pe partida, ce l'a adusŭ la putere, va trebui sĕ disólve camera, ér în casulŭ contrarŭ va trebui sĕ jóce după cum îĭ vomŭ cânta noi, majoritatea, și va trebuì sĕ priméscă condițiunile nóstre. Décă noi vomŭ fi la cârmă va fi indiferentŭ pentru Rusia, cine este prințŭ.

„Atuncĭ — îșĭ gândescŭ oposiționalii — noi vomŭ ḍice Rusiei: Cei ce au susținutŭ influința vóstră suntŭ la putere. Ei stau în fața unui prințŭ ce face câtŭ unŭ altulŭ. A sositŭ momentulŭ de a ne înțelege. Noi păstrămŭ pe prințulŭ și vĕ facemŭ pe lângă dênsulŭ parte de influența, ce vi se cuvine ca marei nóstre liberătóre.“

Dér este mare întrebare décă alegerile vorŭ eși după placulŭ oposițiunei rusofile. Ministrulŭ-președinte actualŭ Stambulov pare a nu împărtăși părerea acésta. Elŭ ḍise către corespondentulŭ ḍiarului „Times,“ că Bulgarii nu vorŭ suferì nicĭodată unŭ amestecŭ alŭ unei puterĭ esterne în afacerile lorŭ interióre și adause cu multă încredere: „Toțĭ Bulgarii adevĕrațĭ suntŭ unițĭ între sine. Trădătorii formézâ o minoritate fórte neînsemnată și îĭ vomŭ suprima îndată ce arŭ încerca a provoca turburărĭ!“

In curêndŭ se va vedé care din cele douĕ partide bulgare vorŭ remâné stăpâne pe situațiune. Dela resultatulŭ alegerilorŭ pentru Sobraniă va depinde și desfășurarea ulterióră a cestiunei bulgare. Deocamdată cele trei împĕrății parŭ a fi mulțămite, că diplomaților lorŭ le-a succesŭ de a mai amâna puținŭ soluțiunea ei.

Afacerea Lucaciu.

Foile unguresci reproducŭ după „Budapesti Hirlap“ următórele tendențióse comunicărĭ, cei se trimitŭ acestei foi din Baia de susŭ:

»In Baia de susŭ, Valachii din Sisiescĭ, carĭ lucrézâ la d-na Hitter Ferencz, amenință, că décă pe Lucaciu nu-lŭ vorŭ elibera, vorŭ aprinde orașulŭ“.

„Invĕțătorulŭ valahŭ din Tĕuțĭ (Totfalu) a declaratŭ în auḍulŭ mai multora, că nu se va odihni până nu va bea sânge unguréscŭ“.

»Protopopulŭ tractualŭ a datŭ ordinŭ preoțilorŭ sĕi, ca în tótă ḍiua sĕ se róge împreună cu credincioșii lorŭ în biserică pentru mântuința sufletéscă a martirului Lucaciu, și preotulŭ din Tĕuțĭ, care de asemenea este renumitŭ maghiarofagŭ, nu numai că-șĭ ține de plăcută datorință a observa acestŭ ordinŭ, ci continuu agitézâ în mijloculŭ poporului, între care împrăștiă broșurĭ valahe, carĭ suntŭ pline cu înjurăturĭ, compuse în versurĭ, la adresa Maghiarilorŭ. Fiă-care strofă a poesiei se termină cu cuvintele: „Sĕ luămŭ arma în contra Maghiarilorŭ“ și versulŭ acesta se cântă în drumŭ și peste drumŭ.

O parte a preoțimei valache ține adunărĭ secrete, mai cu sémă nóptea, ba încă și la casa unui funcționarŭ valachŭ dela tesaurariatŭ au ținutŭ adunărĭ«.

Modificarea sistemului dualistŭ.

Organulŭ nobilimei croate „Agramer Tagblatt“, vorbindŭ despre modificarea sistemului dualistŭ, la care nisuescŭ în unire Croații și Slovenii, ajunge la următórele conclusiunĭ:

Décă Slovenii dovedescŭ deja acum o atâtŭ de puternică nisuință spre independență și décă Croații se arată atâtŭ de viu îngrijațĭ pentru autonomia și individualitatea lorŭ națională, atuncĭ după tótă presupunerea acésta se va accentua încă și mai putericŭ atuncĭ, când cestiunea bosniacă îșĭ va afla în fine resolvarea ei naturală. Eternŭ nu póte dura provisoriulŭ bosniacŭ. Dér décă Bosnia se va anexa definitivŭ, atuncĭ numai patru casurĭ se potŭ ivi: orĭ se alipesce la jumătatea ostică a monarchiei, orĭ la cea vestică, orĭ se împarte între amândouĕ, orĭ în sfêrșitŭ se transformă pentru durată într'unŭ teritoriu administrativŭ de sine stătătorŭ. Unirea întregului teritoriu cu o jumătate a monarchiei abia se va puté face fără pedecĭ pe calea învoelei (pactului) și după dreptŭ cu greu se va puté ea apĕra, fiindŭ că cealaltă jumătate se va provoca la jertfele sale de sânge în banĭ. Impărțirea numai așa s'ar puté face, ca Erțegovina sĕ fiă alipită la Austria vestică, ér Bosnia la Ungaria Croația. Dér cu o astfelŭ de împărțire abia se va mulțumi jumĕtatea vestică, căcĭ pentru jertfele sale mai marĭ nu va voi sĕ ia partea cea mai mică. După intențiunile politicilorŭ noștri cu programulŭ celŭ mare cea mai simplă aplanare a certei ar fi, veḍĭ bine, aceea ca nicĭ Ungaria nicĭ Austria vestică sĕ nu capete nimică, ci *sĕ se despartă Croația de Ungaria și Dalmația de Austria și amêndouĕ aceste țĕrĭ* (Croația și Dalmația) *sĕ se unéscă într'unŭ statŭ sudslavicŭ orĭ iliricŭ, care sub sceptrulŭ habsburgicŭ sĕ fiă pusŭ de dreptŭ pe piciorŭ egalŭ cu Ungaria.* Și acestŭ complexŭ de țĕrĭ, cam însemnatŭ, se înțelege de sine că ar esercita atuncĭ puterea sa naturală de atracțiune și asupra țĕrilorŭ slovene. Slovenii și Croații stau și așa atâtŭ de aprópe geograficesce și etnograficesce, încâtŭ *separarea lorŭ de acum,* după părerea politicilorŭ direcțiunei amintite, trebue sĕ se numéscă *nenaturală.* Inainte cu câțĭva anĭ era la Slovenĭ în faptă încă puținŭ populară idea unirei cu Croația, fiindŭ că Slovenii sperau sĕ obțină în Reichsrathulŭ din Viena o órecare autonomiă națională. De atuncĭ însĕ chiar ministeriulŭ Taaffe a lăsatŭ nenplinite unele dorințe ale conducĕtorilorŭ naționalĭ mai radicalĭ și acésta a cârmuitŭ deja aḍĭ speranțele vecinilorŭ noștri într'altă direcțiune, și unirea cu Croația are aḍĭ acolo totŭ așa de numeroșĭ ca și căldurosĭ aderențĭ.

Austro-Ungaria și Serbia.

Ḑiarulŭ sêrbescŭ din Belgradŭ „Odiek“ (Ecoulŭ), organulŭ partidei radicale, din sînulŭ căreia a eșitŭ parte din guvernulŭ de aḍĭ alŭ Serbiei, și care dispune de mare influință în Serbia, polemisézâ contra unui articulŭ din „Neue Freie Presse“ dela 31 Augustŭ și ḍice:

Numita fóiă și alte ḍiare austro-ungare au bîrfitŭ totdéuna contra statului și a națiunei sêrbe, și au persecutatŭ cu o egală ură totŭ ce e sêrbescŭ, dela bordeiu până la tronŭ. »Neue Freie Presse« vré sĕ discrediteze în publicitate pe noulŭ cabinetŭ sêrbŭ, sĕ-i facă suspecte intențiunile în cercurile competente din Viena și sĕ agraveze situația cabinetului de coaliție, espunêndŭ ca mai favorabilă, pentru interesele Austro Ungariei, amiciția unui guvernŭ compusŭ din progresiștĭ, decâtŭ amiciția guvernului actualŭ, ce are cu sine totŭ poporulŭ sêrbŭ. Ar fi mai folositorŭ pentru ambele state, décă împrejurările s'ar aprecia mai justŭ. Interesele monarhiei austriace suntŭ fórte rĕu apĕrate décă ele sĕ reḍimă pe clica nesuferită a progresiștilorŭ, care nu potŭ trimete în Scupcină nicĭ pe unŭ deputatŭ, îndată ce alegerile se facŭ efectivŭ fără ingerințe. Negreșitŭ că e necesară o amiciție reciprocă sinceră între cele douĕ state, dér ea póte fi întemeiată numai pe o mutuală dreptate, echitate și lealitate. Sĕ sperămŭ că foile austro-ungare vorŭ părăsi metoda de intimidare, căcĭ prin acésta s'ar puté lesne crea tocmai ceea ce vré cineva sĕ împiedice. Dorimŭ o amiciție, care ține contŭ de interesele reciproce, dér de sabiă nu ne tememŭ, căcĭ contra ei s'ar putea găsi unŭ raḍimŭ. Insĕ décă se crede, că prin amenințărĭ se servescŭ mai bine interesele austro-ungare, decâtŭ printr'o adevĕrată înțelegere amicală, atuncĭ n'avemŭ nimicŭ contra, dér în acestŭ casŭ respingemŭ orĭce imputare, că Serbia ar fi făcutŭ imposibilă ajungerea la niște raporturĭ bune.

Rusia și Bulgaria.

Asupra misiunii eventuale a generalului rusescŭ Ernroth fóia guvernamentală bulgară „Swoboda“ se esprimă în următorulŭ modŭ:

„Credŭ óre într'adevĕrŭ bărbații de Statŭ rușĭ, că Bulgarii suntŭ astfelŭ de animale, încâtŭ sĕ se lase a fi nimicițĭ de unŭ Ernroth? Bulgarii suntŭ óre considerațĭ așa de proștĭ, că n'arŭ fi cunoscêndŭ planurile miserabile ale Rusiei și că ei vorŭ permite așa lesne lui Ernroth sĕ pĕtrundă în Bulgaria spre a o ruina? Se crede óre, că noi amŭ uitatŭ, cine este acestŭ domnŭ Ernroth și ce fericire nĭ-a adusŭ odinióră ca ministru? (Ernroth a fostŭ ministru în Bulgaria în timpulŭ prințului Alexandru de Battenberg. N. R.) Se crede óre într'adevĕrŭ, că noi ne vomŭ închina înaintea mărimii Rusiei și vomŭ renunța la patria nóstră? Nu, trebue sĕ scie Rusia și tótă lumea, că causa nóstră e deja terminată și că nu vomŭ da înnapoi cu nicĭ unŭ prețŭ. Bulgarii nu se vorŭ lăsa sĕ fiă făcuțĭ încă odată sclavĭ; ei au destulă forță și energiă, precum și demnitate națională, spre a lupta pentru libertatea și independența lorŭ.

Noi nu formămŭ unŭ regimentŭ de soldațĭ rușĭ, pe care Țarulŭ sĕ-lŭ pótă comanda și dresa cum voesce. Noi suntemŭ o națiune, care are în urmă-i unŭ trecutŭ și póte exibia o istoriă strălucită, în care stă înregistratŭ 6 Septemvre., Slivnița, Dragomanŭ, Pirotŭ etc. Pe orĭ care comisarŭ nou rusescŭ ilŭ vomŭ tracta și mai rĕu, decâtŭ pe satana de Kaulbars, căcĭ noi amŭ vĕḍutŭ resultatulŭ acestorŭ comisarĭ în Burgas, Slivno, Silistria și Rusciucŭ. Pe celŭ întâiu cheiu, unde arŭ încerca sĕ debarce unŭ asemenea comisarŭ, elŭ va fi expediatŭ îndĕrĕtŭ cu rușine și bajocură séu va fi aruncatŭ în Dunăre. Acum n'avemŭ nevoiă sĕ primimŭ comisarĭ și n'avemŭ trebuință sĕ stămŭ de vorbă cu ei. Acum avemŭ unŭ prințŭ, unŭ capŭ alŭ statului, a cărui autoritate nu vomŭ permite în nicĭ unŭ casŭ sĕ i se submineze, căcĭ sórtea lui e strînsŭ legată de existența Bulgariei, de libertatea și independența ei. Décă Rusia vrea sĕ între în negocierĭ, n'are decâtŭ sĕ se adreseze prințului séu guvernului bulgarŭ. Orĭ ce altă cale ar putea duce la o rĕscólă și noi amŭ fi silițĭ sĕ considerămŭ de revoluționare personagele respective.

N'avemŭ nevoiă sĕ acordămŭ Rusiei unŭ dreptŭ esceptionalŭ asupra Bulgariei. Décă Rusia are vre-unŭ dreptŭ,

acesta este numai moralŭ, ce se baséză pe recunoscinţă. Dér Rusia a perdutŭ şi acestŭ dreptŭ prin purtarea sa barbară şi prin poftele de cucerire şi decî în nicî unŭ chipŭ nu-şî póte impune voinţa patriei nóstre.

Singura putere, care póte revendica drepturî legale asupra Bulgariei, este Turcia. Agitaţiunile şi ameninţările Rusiei nu vorŭ folosi nimicŭ; vomŭ lupta până la ultima picătură de sânge pentru patria nóstră, pentru libertate şi independenţă; naţiunea nóstră nu şî-a vêndutŭ patria în împrejurărî mai nefavorabile, când n'a veamŭ unŭ prinţŭ, cu atâtŭ mai puţinŭ ne vomŭ preda legaţî astădî spre a fi subjugaţî din nou. Nu-şî sacrifică cineva aşa lesne patria, libertatea şi independinţa.«

Cestiunea bulgară.

Respunsulŭ prinţului de Bismarck la propunerea de mijlocire formulată de Pórtă în privinţa misiunei Ernroth a sositŭ Joi prin poştă, şi însărcinatulŭ de afacerî alŭ Germaniei remise acestŭ rĕspunsŭ ministrului afacerilorŭ streine turcescŭ cu care avŭ o lungă întreţinere. Écă analisa acestui respunsŭ:

Décă Pórta ar adresa simultanŭ propunerea ruséscă Engliterei, Austriei şi Italiei, şi décă Rusia, ca promotórea şi iniţiatórea acestei propunerî, arŭ comunica-o oficialŭ la aceleaşî puterî, séu chiar, décă Pórta şî-ar însuşi acéstă propunere ca a sa, Germania ar fi atuncî dispusă sĕ o accepte şi s'o recomande.

Cu tóte că acestŭ respunsŭ nu mulţumi pe Turcî, carî aşteptau unŭ rĕspunsŭ mai seriosŭ, circula Joi svonulŭ că Pórta înclină sĕ urmeze sfatulŭ prinţului de Bismarck. Consiliulŭ de ministri s'a întrunitŭ la Marele Vizirŭ pentru acésta, dér n'a transpiratŭ nimicŭ. Cercurile diplomatice consideră rĕspunsulŭ prinţului de Bismarck ca o neprimire fină.

Pentru a mări perplexităţile Porţei, Marele-Vizirŭ sondândŭ de curêndŭ pe d. Vulkovitch trimisulŭ bulgarŭ asupra atitudinei eventuale a Bulgariei în casŭ de învoială unanimă a puterilorŭ, în privinţa soluţiunei bulgare, acesta a reînoitŭ declaraţiunea sa, că Bulgarii s'ar opune orî-cărei regulărî vătămătóre independenţei şi libertăţei lorŭ, chiarŭ décă acéstă regulare ar întruni aderarea tuturorŭ puterilorŭ, împreună cu Turcia.

SCIRILE ḌILEI.

Din Galaţî se anunţă, că doi bărbaţî de statŭ, contele Kalnoky şi contele Dessewffi, au sositŭ acolo ca sĕ studieze raporturile comerciale şi industriale din România. Se ḍice că ei suntŭ însărcinaţî din partea guvernului ungurescŭ cu acéstă misiune avêndu-se în vedere tractările încă pendinte referitorŭ la încheiarea convenţiei comerciale. Din Galaţî cei doi domnî s'au dusŭ la Brăila.

—x—

Drama lui Iokai »Keresd a sziv« a fostŭ refusată de intendentulŭ teatrului naţionalŭ ungurescŭ din Pesta, contele Keglevich, de a se juca pe acea scenă. Ĕtă cum motivéză intendentulŭ refusarea dramei într'o scrisóre adresată autorului ei: „Spunŭ sincerŭ, că nu e timpulŭ potrivitŭ a reîmprospĕta cérta austro-ungară, întru câtŭ trăesce o generaţiune gata totdéuna pentru demonstraţiune şi întru câtŭ regéză acela, la ordinulŭ căruia s'au întêmplatŭ acele lucrurî (ce se înfăţişéză în dramă). Nu vreau sĕ viu în posiţiune a spune regelui, décă din întêmplare ar vré sĕ vină regele în teatru, ca sĕ nu se ducă. 'Mî pare rĕu că nu'ţî pot împlini dorinţa, dér asta-i convingerea mea.« Din causa acestei refusărî, mai mulţî studenţî universitarî au anunţat la poliţiă că vréu sĕ ţină o adunare, în care sĕ ia o hotărîre d'a i se face lui Jokai unŭ conductŭ cu torţe. Poliţia a permisŭ ţinerea adunărei cu observarea, ca sĕ se ţină de obiectulŭ ordinei de ḍi. Totodată poliţia a luatŭ mĕsurî de a împedeca demonstraţiunî pe strade.

—x—

Dintre reserviştii regimentului 64 de infanteriă chemaţî la eserciţii au muritŭ în sĕptĕmâna trecută în Alba-Iulia doi, şi s'au bolnăvitŭ greu nouĕ din causa insolaţiunei (bătăii sórelui).

—x—

Urşii au începutŭ a se apropia de oraşŭ. Deja se află câte unulŭ în pădurea Cârstianului şi într'a Noului. Cu celŭ dintêiu a datŭ ochî vicejudele din Cârstianŭ şi o ţigancă pe pajistea de lângă şosea, cu celŭ de alŭ doilea a datŭ ochî o calfă de văpsitorŭ, care p'aci era sĕ-şî dea sufletulŭ de fuga ce a întins'o. Urşî ne mai trebue, după celelalte „fericirî“ cu care ne îmbulzesce stăpânirea unguréscă!

—x—

In Cluşiu bântue difterita, deşi nu în gradŭ mare. In sĕptĕmâna trecută au căḍutŭ jertfă acestei bóle urite 14 copii.

—x—

După cum ne spune »Cooperatorulŭ românŭ«, în ḍiua deschiderii esposiţiunei din Craiova, plecarea la biserica Madona Dudu, unde s'a oficiatŭ Tedeum, a fostŭ salutată de musica regimentului 1 de infanteriă cu „Marşulŭ Cooperatorilorŭ“ compusŭ de profesorulŭ de musică Iacobŭ Mureşianu şi dedicatŭ d-lui D. C. Butculescu ca fundatorŭ alŭ Societăţii Cooperatorilorŭ şi întocmitorŭ alŭ esposiţiunilorŭ din România.

—x—

După o statistică oficială, s'au ivitŭ în Roma între 14 Augustŭ şi 4 Septemvre n. 98 casurî suspecte de coleră, dintre carî 42 cu sfîrşitŭ mortalŭ.

—x—

Unŭ jocŭ tristŭ esecutară în sĕptĕmâna trecută într'o grădină în satulŭ Radeşŭ trei copii: unŭ băétŭ de 7, unulŭ de 11 şi o fetiţă de 4 anî. Copii se jucară de-a ucisulŭ porcilorŭ şi cei doi băeţî înjunghiară pe fetiţa. Poporaţiunea e consternată.

—x—

Reuniunea femeilorŭ române din Zĕrneştî şi jurŭ, din incidentulŭ esposiţiunei agricole, ce se ţine la 6 (18) Septemvre a. c. în Zĕrneştî, va aranja Dumineca în 6 (18) Septemvre a. c. în sala edificiului şcolarŭ de acolo unŭ balŭ. Damele suntŭ rugate a se presenta după posibilitate în costume naţionale. Inceputulŭ la 8 óre séra. Biletŭ de intrare 1 fl. Pentru comitetŭ: Maria N. Garoiu născ. Meţianŭ, preşedintă. NB. Suprasolvirile se primescŭ cu mulţămire şi se vorŭ chita prin jurnale.

—x—

Pentru serviciile aduse maghiarismului, ministrulŭ ungurescŭ »Trefort« a mai „pricopsitŭ“ pe preoţii gr. orientalî Pavelŭ Monea din Streja-Chertişóra cu 80 fl., Eftyene Szigyarto (?) din Poiana (Csicso-Polyan, Solnocŭ) cu 50 fl. — Nu vorŭ fi uitaţî.

Composiţiunea musicală a repausatului Ciprianŭ Porumbescu, de care amintirămŭ în numĕrulŭ 184 alŭ „Gazetei“ se află de vêndare aice în Braşovŭ la d-lŭ N. Ciurcu, în Sibiiu la W. Krafft, în Cluşiu la E. Demjen, în Năsĕudŭ în librăria „Concordia“, în Bistriţă la A. Brucker, în Lugoşŭ la A. Auspiţ, în Aradŭ la Bettelheim, în Oradea-mare la O. Hügel, în Timişóra la L. Friedl, în Pesta la Roszavölgyi et Comp. şi în Viena la Spina.

Italia şi România.

Din incidentulŭ inaugurărei statuei lui Ovidiu la Constanţa, ḍiarulŭ „Riforma,“ organulŭ ministrului italianŭ Crispi, publică, sub titlulŭ *Progresele României*, următórele rênduri:

S'a resimţitŭ aci cea mai vie satisfacţiune la cetirea discursului pe care l'amŭ publicatŭ erî şi prin care onor. ministru alŭ instrucţiunei publice s'a asociatŭ în numele guvernului la serbarea celebrată în România în onórea propriei naţionalităţî a acesteia, simbolisată prin poetulŭ, care representă legătura intelectuală cea mai puternică dintre vechia colonă romană şi muma cea mare a latinităţei.

Monumentulŭ nu însemnéză de câtŭ unŭ curentŭ efemerŭ şi deşertŭ; dér elŭ simbolisézĕ încă demonstraţiunea progreselorŭ civice îndeplinite în câţî va anî de o ţéră care, acum cât-va timpŭ, nu tocmai depărtatŭ, era sub o suveranitate streină şi nu européană.

Dintre tóte statele cele micî din Orientŭ, România a datŭ mai bine dovedî de valórea ei. Eroi ca soldaţî, Românii s'au arĕtatŭ abilî şi capabilî ca bărbaţî politicî şi ca administratorî.

Intr'o situaţiune din cele mai grele, ei au sciutŭ sĕ câştige şi sĕ garanteze ţĕrei lorŭ independenţa şi s'o aducă la prosperitate. Fără ambiţiunî esagerate, sciindŭ sĕ şî mĕsóre paşii după forţă şi după momentŭ, România a ajunsŭ sĕ-şî asigure într'unŭ modŭ perfectŭ existenţa ei şi dă exemplulŭ unui Statŭ înţelepţesce şi tare constituitŭ.

Primésca dér ea salutările nóstre frăţescî cu augurulŭ unorŭ progrese mereu crescênde.

CUVENTŬ

de deschidere, rostitŭ prin Alimpiu Barbolovicîu vicariulŭ Silvaniei şi directorulŭ despărţ. XI alŭ »Asociaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ«, cu ocasiunea adunării generale a despărţ. ţinută la 4 Augustŭ în Buciumi.

Prea onorată adunare! Pre câtŭ e onórea de mare, nemeritată şi resultată nu din meritele mele, ci din încrederea multŭ preţuită a Româniloŕ selăgienî în neînsemnata mea persónă concentrată, carea m'a chiămatŭ în fruntea acestui despărţĕmêntŭ, pre atâtŭ e de grea şi sarcina carea incumbă sufletului şi inimei mele, resultată din misiunea sublimă a despărţĕmêntului nostru ca mandatorŭ alŭ Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, alŭ căreia scopŭ înaltŭ este regenerarea naţiunei şi mai vêrtosŭ a poporului ţĕranŭ românŭ prin cultură. Mândră, înaltă şi de mare însemnătate este posiţiunea mea în calitate de directorŭ alŭ despărţĕmêntului XI în acéstă ḍi solemnă şi sĕrbătorésca, pentru că stândŭ faţă cu Prea Onorata adunare stau faţă cu fii unei naţiunî de unŭ trecutŭ gloriosŭ, dér desastruosŭ; privindŭ în feţele D-Vóstre, privescŭ în faţa şi fruntea mamei naţiunî române, încreţită de suferinţele seculare, brăzdată de lacremile iubirei fiilorŭ sĕi şi strălucitóre de raḍele dorului culturei şi prin acésta alŭ unui viitorŭ mai ferice. De pe feţele deschise ale D-Vóstre cetescŭ credinţa neclătită, speranţa viuă în viitorulŭ mamei naţiunî şi iubirea înaltă cătră acea, carea se oglindéză în ochii tuturorŭ. Decî datorinţa şi misiunea mea în acestŭ momentŭ solemnŭ este: a simţi, a cugeta şi a cuvênta aceea ce simţesce, cugetă şi vorbesce naţiunea română, în a căreia braţe şi în a căreia faţă stau!

Prea onorată adunare! Pre noi ne-a conchematŭ vocea naţiunei la adunarea de adî, nu numai ca sĕ ne vedemŭ corporalminte unulŭ pre altulŭ şi sĕ privimŭ cu ochii fisicî unulŭ la altulŭ séu sĕ ne apreţuimŭ îmbrăcămintea unulŭ altuia; ci ca sĕ privimŭ unulŭ în inima şi

---

FOILETONŬ.

(50)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XVII.

Tabĕra dela Villafranca.

— Este Veneţianŭ, care sĕ nu scie sĕ vésleze?

— Atuncî merge de minune! D ta vei pleca în luntrea lui Paolo şi nóptea următóre te vei întórce aci cu luntrea. Atuncî şi d ta o sĕ poţî sĕ ţî iei ér loculŭ şi fiulŭ meu totŭ asemenea o sĕ şî pótă lua loculŭ: Bine am regulatŭ astfelŭ, Escelenţă?

— Fórte bine, şi nu sciu ce ne-ar puté împedeca în întreprinderea nóstră.

— D-ta îmî cereai adinéorî douĕspreḍece ceasurî, eu îţî dau douĕḍecî şi patru. Iţî ajunge?

— Nu-mî trebuescŭ atâtea ceasurî. Insĕ am uitatŭ unŭ lucru.

— Ce, stăpâne?

— Visita de inspecţiă, care se face de douĕ orî pe ḍi.

— Când va trece inspectorulŭ ilŭ voiu însoţi ca de obiceiu. Fiulŭ meu va fi culcatŭ în patulŭ d-tale şi hainele d tale vorŭ fi puse la vedere bună pe scăunelulŭ ésta. Voiu spune ofiţerului că dormî şi elŭ n'are sĕ cuteze sĕ-ţî strice somnulŭ.

— Prea bine.

— Şi când vreai sĕ plecî, stăpâne?

— Chiar în nóptea asta. Ḍicî că fiulŭ tĕu sosesce la trei ceasurî de diminéţă?

— Da, Escelenţă.

— Şi acum suntŭ numai nouĕ ceasurî. Lasă mĕ sĕ mĕ odihnescŭ câteva ceasurî Am trebuinţă sĕ fiu în puterî ca sĕ reuşescŭ bine. Du-te dér şi întórce-te aci numai când va veni vremea.

Bĕtrânulŭ salută şi făcŭ unŭ pasŭ spre uşe, pe urmă se întórse spre Martinengo şi-i ḍise:

— Ertă-mĕ, Escelenţă, însĕ scii că pentru d-ta îmî punŭ nu numai capulŭ meu în primejdiă, dér punŭ şi p'alŭ copilului meu. Mai nainte dér, n'ar putea Escelenţa Vóstră sĕ-mî mai spue şi ce nu mî-a spusŭ?

— Ce vreai sĕ ştii?

— Pentru ce vreai sĕ dobêndescî o libertate aşa de scurtă?

— Nu te mulţămescî numai sĕ ai cele ḍece mii de galbenî? ḍise podestatulŭ rĕstitŭ.

— Ia-le înapoi, stăpâne, rĕspunse Nello. Eu sunt unŭ omŭ bĕtrânŭ, puţinele ḍile câte am sĕ mai trăescŭ nu merită osteneala ca sĕ le mai apĕrŭ şi ţi le-aşŭ jertfi uşorŭ, însĕ nu mĕ simţŭ cu destulŭ curajŭ ca sĕ-ţî vêndŭ şi viéţa copilului meu.

— Şi, décă aşî rĕspunde întrebărei tale, ţî-ai primejdui viéţa asta, care-i aşa de scumpă, pentru ca sĕ înlesneştî câteva ceasurî de libertate copilului stăpânilorŭ tĕi.

— Da, stăpâne, fără sĕ mĕ codescŭ.

Martinengo sĕ gândi puţinŭ. Pe urmă ḍise:

— Fie! Insĕ décă îţî încredinţezŭ planurile mele, nu numai că te facŭ deopotrivă cu mine, dér încă mĕ dau ţie cu mânile şi cu piciórele legate. După ce ţî voiu spune totŭ, nu vei avé decâtŭ sĕ ḍicî o vorbă pentru ca sĕ-mî pierdŭ capulŭ. Trebue dér sĕ am în tine o încredere desĕvêrşită şi sĕ potŭ fi sigurŭ din partea ta de unŭ devotamentŭ orbŭ şi fără marginî.

— Voiu şti sĕ m'arĕtŭ vrednicŭ de încrederea acésta şi câtŭ pentru devotamentŭ sĕ fi fórte sigurŭ, stăpâne!

— Te credŭ! ḍise podestatulŭ. — Şi acum sĕ-mî spui décă ştii cumva ce mijlóce de apĕrare am avutŭ eu în faţa Consiliului celorŭ ḍece.

— Nu ştiu, stăpâne.

— Ei bine, află: Eu am afirmatŭ că există pe pamêntŭ unŭ omŭ care sémĕnă cu mine aşa de bine, încâtŭ prietinii mei cei mai intimî chiar puteau sĕ se înşele, şi au am acusatŭ pe omulŭ acela, pe soţia mea, că numai elŭ este omulŭ care a făcutŭ tóte crimele câte mi se impută mie. Pricepî dér că nimenî nu m'a crezutŭ şi eu sciam mai dinainte acésta. Insĕ, cu ajutorulŭ tĕu, mijloculŭ acesta de apĕrare, care a fostŭ privitŭ ca o minciună îndrăsnéţă, va ajunge o realitate de care nimenî nu se va puté îndoi. Mâne, în ceasulŭ când Veneţia întrégă ştie pe Martinengo, podestatulŭ Padovei, închisŭ între zidurile acestea de unde nicî unŭ prisonierŭ n'a pututŭ încă sĕ scape, unŭ altŭ Martinengo

sufletulŭ celuialaltŭ, sĕ ne sondămŭ simţurile inimei împrumutatŭ, sĕ ne întrunimŭ cugetele şi sĕ ne lămurimŭ părerile şi sĕ privimŭ cu ochii sufletului la îmbrăcămintea culturală-spirituală a naţiunei nóstre, sĕ apreţuimŭ, că óre nisuitu-ne-amŭ cu toţii şi fiecarele în parte a investi pre mama naţiunea nóstră dela inteineiarea Associaţiunei transilvane până în ḑiua de astăḑĭ cu îmbrăcămintea cultuiei ca sĕ pótă ocupa loculŭ ei de provedinţă croitŭ în concertulŭ popórelorŭ culte ale Europei civilisate!

Séu dóră noi vomŭ fi cei nefericiţĭ, carĭ la judecata ce o va enunţa Dumneḑeulŭ popórelorŭ preste faptele omenimei vomŭ fi siliţĭ a auḑi din rostulŭ mamei nóstre naţiunĭ, carea ne-a nutritŭ la peptulŭ sĕu cu lacremĭ amestecate cu sudorĭ crunte, ne-a păstratŭ în inima sa tesaurele celea scumpe: religiune strămoşéscă, limbă şi naţionalitate a o auḑi ḑicêndu-ne: flămândă şi însetată am fostŭ spiritualmente şi nu m'aţĭ nutritŭ nu m'aţĭ adăpat din sorginţii cei dulcĭ ai culturei, îmbrăcămintea mea spirituală a devenitŭ sfăşiată prin furtunele, viscolele şi luptele seculare bravate pentru esistenţa vóstră, şi voi nu v'aţĭ nisuitŭ a mĕ îmbrăca în vestmêntulŭ nou alŭ culturei corĕspunḑĕtóre geniului evului nostru; mamă dulce v'am fostŭ, nu străină, şi deşi sunteţĭ crescuţĭ din sufletulŭ şi sînulŭ meu, totuşĭ nu m'aţĭ îmbrăţişatŭ, ci v'aţĭ lăpĕdatŭ de mine; morbósă am fostŭ de mulţimea ranelorŭ înfipte în sinulŭ meu în lupta continuă pentru apĕrarea vóstră şi a esistenţei vóstre, dér voi în locŭ sĕ-mĭ alinaţĭ şi vindecaţĭ ranele prin balsamulŭ mângâerei şi alŭ iubirei, mĭ-aţĭ înoitŭ ranele prin necredinţă.

Prea onorată adunare! Décă spre crescerea şi cultivarea unui individŭ se recerŭ baremĭ douĕ decenii, atuncĭ spre educarea şi cultivarea unei naţiunĭ se recerŭ totŭ atâţia seculĭ; pentru că décă unŭ individŭ are de a da de piedecĭ în cariera culturei sale, câte stavile nu se restogolescŭ în mersulŭ carierei culturale a unei naţiunĭ, câte greutăţĭ nu are de a suporta, şi câte furtunĭ de a brava, aşa încâtŭ uneorĭ e silită de împrejurărĭ a stagna în locŭ de a progresa şi décă e în stare de a conserva succesulŭ eluptatŭ în trecutŭ, se apreţuesce de dobândă până la giurstărĭ mai favoritóre progresului ei. Cine nu scie, care nu i peregrinŭ în istoria culturei naţiunei române, că nenumĕrate au fostŭ stavilele, carĭ a trebuitŭ sĕ le delăture, legionŭ desastrele carĭ au trebuitŭ sĕ le bravede în procesulŭ sĕu culturalŭ, şi totuşĭ mulţămită braţului înaltŭ şi tare alŭ Dumneḑeului părinţilorŭ noştri, între tóte împrejurările nepărtinitóre şi-a conservatŭ foculariulŭ esistenţei sale adecă: naţionalitatea religiunea şi limba, adecă individualitatea sa naţională, O naţiune stă din familii, ér acestea cuprindŭ în sinulŭ lorŭ indiviḑĭ singuraticĭ.

Ca o familiă sĕ se pótă educa şi cultiva, înainte de tóte se recere ca toţĭ membrii familiei sĕ aibă deplină cunoscinţă de sine şi de facultăţile lorŭ spirituale şi fisice, de indigenţele familiei, şi sĕ fiă conscii de datorinţele lorŭ individuale şi familiare; sĕ se preţuiască pe sine şi întréga familiă şi scopulŭ finalŭ alŭ complectului familiei sĕ-lŭ prepună scopurilorŭ individualĭ separatistice, adecă causa familiei sĕ fiă causă săntă a fiăcărui membru, sĕ domnéscă încredere reciprocă între membrii familiei şi în tóte afacerile lorŭ sĕ domnéscă o solidaritate uniformă în cugete, simţirĭ şi acţiunĭ, de unde va resulta caracterulŭ solidŭ alŭ familiei, şi basa crescerei trebue sĕ fiă religiunea. Condiţiunile şi recerinţele carĭ constitue basa crescerei şi cultivarea unei familii în miniatură ne înfăţişéză cinosura crescerei şi cultivărei unei naţiunĭ întregĭ; pentru că şi naţiunea are légănŭ, şi ea are etatea pruncici, etatea juneţei, etatea bărbăţiei şi bĕtrâneţei; şi membrii ei constitue o familiă vastă, carĭ au totŭ atâtea datorinţe sacre faţă de mama lorŭ naţiune, precum se îndulcescŭ cu toţii la pieptulŭ mamei naţiunĭ. Decĭ şi fiii naţiunei nóstre, ai acestei familie vaste, trebue sĕ aibă înainte de tóte cunoscinţă de sine, adecă sĕ sciă că suntŭ Românĭ, după aceea sĕ cunóscă facultăţile spiritualĭ, fisice şi materialĭ, precum şi indigenţele şi înclinările poporului românŭ ţĕranŭ, care formézǎ basa naţiunei; care poporŭ printre tóte suferinţele şi apĕsările seculare n'a încetatŭ a fi acela de ce l'a creatŭ Provedinţa, pentru că elŭ şi-a conservatŭ tipulŭ sĕu şi caracterulŭ sĕu de Românŭ neschimbatŭ, aşa încâtŭ nu eu, ci naţiunea ḑice: că poporului ţĕranŭ din opincă avemŭ de a-i mulţămi că aḑĭ esistă naţiunea română, care prin credinţa sa neclătită către limba şi religiunea sa într'armatŭ n'a succombatŭ ci s'a oţĕlitŭ în decursulŭ suferinţelorŭ şi luptelorŭ, séu maculat'a paginele istoriei naţiunei române vre-unŭ fiu alŭ ei opincarŭ, prin trădare séu renegare?! Oh nu!

(Va urma.)

Mişcarea religiósă în Macedonia

Deunăḑile o telegramă adusese scirea, că missionarii catolicĭ au succese între poporaţia bulgară din Macedonia. In ce constau aceste succese, nu s'au datŭ lămurirĭ amĕnunţite, dér cumcă în poporaţia bulgară din Macedonia se observă o întinsă mişcare religiósă, ne arată următórea telegramă din Pesta:

Din Filipopolŭ se scrie, că s'a trimesŭ o deputaţiune la Exarchulŭ, care l'a rugatŭ sĕ se facă ceva şi pentru bisericele macedonene şi sĕ numéscă în fine episcopĭ bulgarĭ pentru Ohrida şi Uskiub. La începutŭ Exarhulŭ era sĕ nu priméscă deputaţiunea. Acésta î1 transmise următórea declaraţiă: „Décă nu voescĭ sĕ ne auḑĭ, atuncĭ nicĭ noi nu mai voimŭ sĕ scimŭ ceva de tine!" Deputaţia decise a se înapoia acasă şi a organisa meetingurĭ, în care sĕ se ia resoluţii pentru separarea de Exarhatulŭ bulgarŭ şi sĕ înfiinţeze unŭ Archiepiscopatŭ propriu macedoneanŭ bulgarŭ. Alţĭ delegaţĭ macedonenĭ s'au adresatŭ la nunciulŭ apostolicŭ Bonnetti rugându-lŭ sĕ le trimită misionarĭ şi profesorĭ catolicĭ.

Raportŭ poliţienescŭ. — Érăşĭ au fostŭ isgonite de pe teritoriulŭ oraşului Braşovŭ douĕ chelnĕriţe, anume Antonia Granoviter şi Bede Rosa, pentru viéţă imorală.

Inainte cu 4 lunĭ servitórea Ana Balint fŭ escortată de aci, pentru viéţă imorală, şi deórece acum câteva ḑile s'a reîntorsŭ aci la ginerile sĕu, fŭ condamnată la 10 ḑile arestŭ. Joi în sĕptĕmâna trecută apărŭ la poliţiă ginerele ei, calfă de fĕnarŭ, cu rugarea d'a i se libera mirésa, avêndŭ de gândŭ sĕ se cunune cu ea Duminecă. Neluându-se însĕ în sémă dragostea fĕnarului, nunta s'a amânatŭ până ce mirésa îşĭ va termina pedépsa.

Vinerea trecută înainte de améḑĭ, în grajdulŭ dela birtulŭ Nr. 402 în Uliţa négră, s'au tăiatŭ códele cailorŭ unui locuitorŭ din Satu-lungŭ. Poliţistulŭ însărcinatŭ cu descoperirea făptuitorului avŭ succesulŭ de a da de elŭ în persóna caprarului tunarŭ dela divisiunea de artileriă grea Nr. 23 anume Szigethi Janos, a-lŭ aresta şi a-lŭ duce înaintea autorităţii. Aci acestŭ tunḑĕtorŭ de códe de cai negă faptul, dér îlŭ deteră de golŭ códele de calŭ aflate împreună cu unŭ biletŭ de liberă petrecere peste nópte afară din casarmă, ce s'a gasitŭ în códele de cai pe numele sĕu. Janos fŭ predatŭ autorităţii competente spre a-lŭ pedepsi.

Patru pui de găină fură uitaţĭ, de celŭ ce i-a cumpĕratŭ, la vênḑĕtóre, ér acésta îi dete poliţiei, care la rêndu-i învită pe cumpĕrătorŭ sĕ şi'i ia.

La tĕrgulŭ de Vinerea trecută, i s'a furatŭ locuitorului din Holbavŭ Iohann Bosch 7 fl. 20 cr. din lada carului. Bănuiala căḑŭ pe locuitorulŭ din Braşovu-vechiu Iohann Andre şi poliţia făcêndu-i perchisiţiune domiciliară găsi banii afară de 57 cr., ce-i cheltuise. Hoţulŭ mărturisi fapta şi fŭ predatŭ judecătoriei competente pentru a fi pedepsitŭ.

Disposiţiunea esistentă, ca acelŭ măcelarŭ, care vinde carne de bivolŭ, să aducă acésta la cunoscinţa publicului atêrnêndŭ o tablă cu capŭ de bivolŭ, adeseorĭ nu se observă strictŭ. Acéstă disposiţiă se amintesce publicului consumatorŭ în interesulŭ sĕu.

In timpulŭ dela 5 până la 10 Septemvre nu s'au furatŭ de făptuitorĭ necunoscuţĭ, probabilŭ intrândŭ nóptea pe feréstra deschisă într'o casă din Uliţa fănarilorŭ de josŭ, diferite giuvaericale din mai multe scrinurĭ: ca brăţărĭ de aurŭ, broşe, cercei, inele, precum şi rufăriă.

Ultime scirĭ.

Sofiia, 11 Septemvre. — Campania electorală s'a deschisŭ cu unŭ apelŭ alŭ comitetului centralŭ alŭ ligei numite „Bolgaria sama za se" (Bulgaria pentru sine). Apelulŭ e scrisŭ în ton fórte moderatŭ şi ḑice între altele: „Acum nu suntŭ conservatorĭ, liberalĭ, radicalĭ, ci numai *Bulgarĭ, carĭ reclamă Bulgaria pentru Bulgarĭ*, şi câteva unelte streine, care voiescŭ sĕ vêndă patria streinilor. Poporulŭ sĕ arate, că luptă pentru independenţă."

Kiev, 12 Septemvre. — Starea de asediu s'a prelungitŭ pentru unŭ anŭ în guvernamêntulŭ din Kiev, Podolia, Volhynia, Czernkov şi Pultava.

Parisŭ, 12 Septemvre. — „Journal des Débats" anunţă arestarea d-lui Radoslavof, fostŭ primŭ ministru în Bulgaria.

Parisŭ, 12 Septemvre. — „Figaro" publică o scrisóre purticulară a prinţului de Coburg adresată unuia din amicii sĕi intimĭ. Scrisórea esprimă hotărîrea d'a se devota fericirii Bulgariei. Prinţulŭ se plânge de duşmănia óre-căror puterĭ contra operii de liniştire şi de pace pe care dênsulŭ o urmăresce în Orientŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BERLIN, 13 Septemvre. — Împĕratulŭ a plecatŭ la Stettin; acolo a fostŭ salutatŭ cu unŭ entusiasmŭ ce nu se póte descrie.

VIENA, 13 Septemvre. — Contele Kalnoky visitéză încă în cursulŭ sĕptĕmânei acesteia pe cancelarulŭ Bismarck.

PARIS, 13 Septemvre. — Biuroulŭ „Havas" îşĭ menţine comunicarea, cum că Pórta e înclinată a'ţĭ însuşi de ale sale propunerile rusescĭ, a le presenta puterilorŭ, după ce Germania promite că le va sprijini.

DIVERSE.

Érăşĭ unŭ teatru arsŭ. — Din Londra se telegrafiază despre teribila catastrofă a teatrului din oraşulŭ Exeter: Foculŭ a isbucnitŭ pe la 10 óre şi jumĕtate. Intr'unŭ ceasŭ teatrulŭ a fostŭ prefăcutŭ în cenuşă şi peste o sută persóne au pieritŭ în flacărĭ. Feculŭ s'a întinsŭ cu atâta iuţélă, încâtŭ n'a fostŭ chipŭ de scăpare mai alesŭ pentru publiculŭ din galerii. Erau sfăşietóre ţipetele publicului, bărbaţĭ, copii, femei, care se luptau unii cu alţii, se striveau spre a ajunge la uşă. Pe la 11 óre s'au scosŭ 12 morţĭ de pe scara ce ducea pe galeriă. Aci a fostŭ învălmăşéla cea mai crâncenă. Cele mai multe cadavre ḑăceau turtite şi arse într'unŭ colţŭ. La mieḑulŭ nopţii erau scoşĭ 70 morţĭ. Cifra oficială a morţilorŭ e de 140, însĕ se ḑice că numĕrulŭ victimelorŭ trece peste 200. Mai multŭ a suferitŭ publiculŭ din galeriă, unde a fostŭ numai o eşire. Acestŭ teatru era ziditŭ numai dela 1885, după arderea teatrului de mai nainte, când însĕ n'au fostŭ accidente de persóne.

Rectificare. — **Licitaţiunea pentru esarendarea bunului dela Bethlen-Szent-Miklos**, care e proprietatea Escelenţei Sale Părintelui Metropolitŭ dela Blaşŭ, se va ţine, după cum nĭ-se comunică din nou, **în 29 Septemvre**, ér nu în 23 Septemvre, precum se dispusese în publicaţiunile de pe pagina a 4-a din nrii 189 şi 190 ai „Gazetei."

☛ *Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, şi în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.*

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

---

se va ivi într'unŭ locŭ publicŭ, cam la douĕḑecĭ de leghe d'aci, în tabĕra dela Villafranca, bunăóră, unde trei mii de persóne vorŭ puté sĕ afirme că l'au cunoscutŭ positivŭ.

— Orĭ cine are sĕ crédă că ai fugitŭ din temniţă, stăpâne.

— Sunt sigurŭ. Au s'alerge aci, sigurŭ că nu mĕ vorŭ mai găsi în temniţa mea; însĕ eu le voiu apuca înainte. Cei carĭ mĕ vorŭ căuta vorŭ putea decĭ sĕ constate că mĕ aflu în chilia mea şi sĕ afirme că eram aci pe când tótă armata dela Villafranca a credutŭ că mĕ vede străbătêndŭ tabĕra. Atuncĭ nimenĭ nu va mai cuteza sĕ se îndoiéscă de realitatea istoriei soţiei mele pe care-mĭ voiu sprijini apĕrarea — şi de astădată cu succesŭ — în faţa consiliului de ḑece. Acum ştii totŭ, Nello.

Creḑĭ sĕ potŭ isbuti?

— Da, stăpâne, credŭ şi-ţĭ spunŭ încă odată că sunt omulŭ d-tale.

— Bine, încă o vorbă. Trebue sĕ ştii amĕnunte fórte hotărâte despre aceea cum seórtă Felice Badoer în tabĕra dela Villafrance. Tu poţĭ sĕ mĭ-le daĭ. Spune-mĭ cum trăeşte acolo Badoer?

Bĕtrânulŭ Nello îngălbini când auḑi întrebarea acésta. Ştia elŭ bine ce era în stare stăpânulŭ sĕu sĕ facă. De aceea îi şi tremură vocea când întrebă pe Martinengo.

— Pentru ce vréi sĕ ştii, stăpâne?

— Nu mĭ-ai făgăduitŭ tu mie unŭ devotamentŭ orbescŭ? ḑise podestatulŭ lăsândŭ sĕ cadă o privire de plumbŭ pe nenorocitulŭ temniţerŭ.

— Este adevĕratŭ, stăpâne.

— Spune dér. Ce obiceiurĭ ḑilnice are Felice Badoer în tabĕra dela Villafranca?

— Stăpâne, în fiecare diminéţă manevréză compania pe care a echipat'o cu cheltuiala lui.

— La ce ceasŭ?

— Dela optŭ până la ḑece ceasurĭ diminéţa.

— Ce face pe urmă?

— Se întórce acasă, îşĭ schimbă hainele, prânḑesce la améḑi şi dórme până la trei.

— Atâtŭ?

— Nu, stăpâne. La patru ceasurĭ începe ér manevrele şi se face paradă mare. Atuncĭ suntŭ tóte trupele sub arme în tabĕră şi defiléză pe dinaintea căpitanului generalŭ.

— Şi aşa merge în tóte ḑilele?

— In tóte ḑilele, Escelenţă.

— Bine, ştiu destulŭ. Acum poţĭ pleca şi când va veni ceasulŭ de plecare sĕ vii sĕ-mĭ dai de ştire.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 12 Septemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 85
Rentă de hârtiă 5%	87.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 –
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 75
Bonurĭ rurale ungare	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104 40
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.–
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 20
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 20
Renta de hârtiă austriacă	81 35
Renta de arg. austr.	82 70
Renta de aurŭ austr.	112 75
Losurile din 1860	136.25
Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Act. băncei de creditŭ ung.	287.—
Act. băncei de creditŭ austr.	283 70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.91
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 50
Londra 10 Livres sterlinge	125 95

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 29 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91½	92½
Renta rom. amort. (5%)	95¼	95¾
» convert. (6%)	89¾	90¼
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	36 —
Credit fonc. rural (7%)	104¾	105½
» „ „ (5%)	89½	90¼
» » urban (7%)	103¼	103¾
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	87½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	14.¼
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţeĭ Braşovŭ

din 13 Septemvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.66	Vênd.	8.68
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	9 98
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.27
Imperialĭ	»	10.21	»	10.26
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.--
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	110.—	»	111.½
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 35—1887.
s. scol. c.

Concursŭ.

Pentru ocuparea alorŭ douĕ posturĭ de învĕţătorŭ la scóla confes. gr. cat. română din Nepos, vicariatulŭ Rodnei, prin acésta se escrie concursŭ sub următórele condiţiunĭ:

1. La postulŭ primŭ de învĕţătorŭ se va solvi unŭ salarŭ anualŭ de 240 fl. v. a. solvinḑĭ în rate lunare anticipative din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ, cuartirŭ naturalŭ precum şi 3° lemne de focŭ.

2. Postulŭ alŭ doilea e împreunatŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 200 fl. v. a. asemenea solvinḑĭ în rate lunare anticipative totŭ din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ şi 3° lemne de focŭ.

Doritorii de a ocupa vre-unulŭ din aceste posturĭ vorŭ avea a produce: carte de botezŭ, apoi a dovedi că au absolvatŭ preparandia, au testimoniu de cualificaţiune şi din limba maghiară, de moralitate şi servițŭ, se vorŭ preferi acei concurenţĭ, carĭ vorŭ documenta că au cunoscinţă din economia casnică şi cantŭ.

Suplicele provĕḑute cu susŭ numitele documente au sĕ între la senatulŭ scolasticŭ confes. localŭ până în 24 Septemvre a. c. la 6 óre séra. Cele întârḑiate nu se vorŭ considera.

Din şedinţa Senatului scolasticŭ confes. gr. cat.

Nepos, în 28 Augustŭ 1887.

V.-Preşedintele: **Iacobŭ Majoreanu,** preotŭ cooperatorŭ.

Notarŭ ad hoc: **Filipŭ Loginŭ.**

2—3

Sz. 507/1887.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság által közzé tétetik hogy Bucsumi gör. keleti oskola alap végrehajtató Tomus Neculae a Denesi végrehajtást szenvedett elleni 27 frt. 30 kr. tőke ennek és ezutáni költségek és járulékai behajtása végett abrudbányai kir. járásbiróság területéhez tartozó Bucsum községi 1140 sztjkben foglalt A + 1—3 rendszám alatti ingatlanok:

1. 7587. hr. sz. kaszáló 23 frt. becsértékben, kikiált. ár 2 frt. 30 kr.
2. 7591. „ „ „ 15 „ „ „ „ 1 „ 50 „
3. 8146. „ „ szántó; 8147. „ „ „; 8148. „ „ faház 40 sz. a. } 456 frt. „ „ „ 45 „ 60 „

és tartózékai Bucsum községben a község házánál megtartandó nyilvános biroi árverésben 1887 évi Oktober hó 4-án d. e. 10 orakor becsáron alol is a becsárnak 10%-ának birói kiküldött Kolozsvári közlöny kiadohivatalnál Kolozsvárt kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni.

Vevőköteles a vétel árt a 39425 sz. igazságügyministeri rendelet értelmében lefizetni.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság, Abrudbányán 1887 évi Aprilis hó 25-án.

László Jozsef,
mkaljbiró.

Anunciu de esarendare.

Bunulŭ comasatŭ dela Bethlen-Szent-Miklos aprópe de Blaşiu, care este proprietatea Escelenţiei Sale Părintelui Metropolitŭ consistătorŭ din:

1.	Arătorŭ	295	jugăre	585	orgii □
2.	Rîturĭ-Fênaţe	155	„	737	„ „
3.	Păşune	32	„	877	„ „
4.	Pădurĭ	39	„	24	„ „
5.	Trestiişŭ	2	„	700	„ „
6.	Grădină	7	„	1074	„ „
7.	Terenŭ scutitŭ de dare	23	„	261	„ „
	Suma totală	555	jugĕre	1158	orgii □

împreună cu o móră din nou edificată cu 4 (patru) róte, cu dreptulŭ regalŭ de crîşmăritŭ şi dreptulŭ culegerei de vamă de têrgŭ, şi cu tóte superedificatele locuitŭ şi economice ţinĕtóre de acestŭ bunŭ, şi împreună cu bunulŭ comasatŭ din Căpâlna (Also-Kápolna) în estensiune de 142 jugĕre 1158 orgii pătrate consistătorŭ din arătorŭ, fênaţŭ, păşune, pădurĭ şi vinie se dă în arêndă pe calea licitaţiunei publice, pe periodulŭ de 6 (şése) anĭ începêndŭ din 1-ma Noemvre 1887 până în 1-ma Noemvre 1893.

Licitaţiunea se va ţiné în **29 Septemvre** *a. c. st. n. la 2 óre p. m. în cancelaria advocaturei archidiecesane.*

Doritorii de a licita au a depune unŭ vadiu de 10% dela suma de esclamare de 5000 fl. v. a.

Până la începerea licitaţiunei se primescŭ şi oferte sigilate provĕḑute cu vadiulŭ de 10% întru atâta, încâtŭ în acelea se va oferi o sumă fixă, şi oferentulŭ va declara că cunósce condiţiunile de licitaţiune şi le primesce. *Condiţiunile de licitaţiune se potŭ vedé în cancelaria subscrisului.*

Blaşiu, în 2 Septemvre 1887.

Ludovicŭ Csato,
adv. archidieces.

3—3

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.